

PREKYBOS BIOKURO REZERVO PRODUKTAIS TAISYKLĖS

PATVIRTINTA

BALTPOOL UAB generalinio direktoriaus
2017 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. IS-170043 (nuo 2017 m. spalio 5 d.)

REDAKCIJA

BALTPOOL UAB generalinio direktoriaus
2017 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. IS-170043 (galioja nuo 2017 m. gruodžio 7 d., įskaitant)

BALTPOOL UAB PREKYBOS BIOKURO REZERVO PRODUKTAIS TAISYKLĖS

TURINYS

1	Bendrosios nuostatos.....	2
2	Biržos dalyviai.....	4
3	Biržoje prekiaujami Biokuro rezervo produktai	4
4	Prekybos įkainiai	4
5	Užtikrinimo priemonės	4
6	Prekybos tvarka.....	5
7	Sandorių vykdymo tvarka	7
7.1	Biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo sąlygos ir tvarka	7
7.2	Biokuro rezervo produktų tiekimo tvarka.....	8
7.3	Pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio leidžiamos paklaidos:.....	9
7.4	Biokuro rezervo produktų kiekio, kokybinių rodiklių ir energetinės vertės nustatymo tvarka	9
7.5	Atsiskaitymo tvarka.....	10
8	Biržos dalyvių atsakomybė.....	11
9	Sandorių nutraukimas	13
10	Taikytina teisė ir ginčų sprendimas.....	14

1 BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1 BALTPPOOL UAB, vadovaudamasi šiomis Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklėmis, organizuoja prekybą biokuro rezervo produktais bei administruoja biržos elektroninę prekybos sistemą, kurioje prekiaujama biokuro rezervo produktais.
- 1.2 Biržoje prekyba biokuro rezervo produktais organizuojama, biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoriai sudaromi bei vykdomi mutatis mutandis taikant Reglamento bendrosios dalies bei specialiosios dalies „Prekyba biokuru“ nuostatas, Prekybos biokuro produktais sąlygų bei Biokuro tiekimo tipinių sąlygų nuostatas.
- 1.3 Taisyklės nustato prekybos biokuro rezervo produktais specialiąsias sąlygas. Esant prieštaravimų tarp šių Taisyklių nuostatų ir Reglamento, Prekybos biokuro produktais sąlygų ir (ar) Biokuro tiekimo tipinių sąlygų nuostatų, taikomos Taisyklių nuostatos.
- 1.4 Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklės yra privalomos visiems asmenims, perkantiems ir (ar) parduodantiems biokuro rezervo produktus biržoje, naudojantis Operatoriaus administruojama elektronine prekybos sistema.
- 1.5 Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklės tvirtinamos ir (ar) keičiamos BALTPPOOL UAB generalinio direktoriaus įsakymu. Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklės įsigalioja nuo jų paskelbimo Operatoriaus tinklalapyje dienos, išskyrus atvejus, kai pačiose Taisyklėse numatyta vėlesnė jų ar jų pakeitimų įsigaliojimo data.
- 1.6 Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklės skelbiamos viešai Operatoriaus tinklalapyje.
- 1.7 Taisyklėse vartojamos sąvokos:
 - 1.7.1 **Biokuro produkto atskaitos kaina** (taip pat – **Atskaitos kaina** arba AK) - po paskutinės spalio mėnesį biržoje vykusios aukciono dienos, bet ne vėliau kaip iki lapkričio 15 d. Operatoriaus tinklalapyje paskelbta atitinkamo konkretaus biržoje prekiaujamo biokuro produkto vidutinė svartinė kaina, išreikšta eurais už prekybos vienetą be PVM. Atskaitos kaina apskaičiuojama kaip atitinkamo biokuro produkto kainų svartinis vidurkis, vertinant visus biržoje iki Atskaitos kainų paskelbimo dienos sudarytus šio biokuro produkto pirkimo-pardavimo sandorius, pagal kuriuos atitinkamo biokuro produkto tiekimas turi būti vykdomas laikotarpiais, patenkančiais į šildymo sezono tiekimo laikotarpį, (tiekimo laikotarpių kalendorius skelbiamas Operatoriaus tinklalapyje).
 - 1.7.2 **Biokuro rezervo produktai** – rezervinės atsargos, kaupiamos Prekybos biokuro produktais sąlygose nustatytų rūšių biokuro produktais, kurie sandėliuojami ir saugojami pardavėjo EPS deklaruotoje prekybos aikštelėje (sandėlyje) iki jų pristatymo pirkėjui Taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis.
 - 1.7.3 **Biokuro tiekimo tipinės sąlygos** (taip pat – **Tiekimo sąlygos**) – reiškia BALTPPOOL UAB generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas Biokuro tiekimo tipines sąlygas, kurios skelbiamos Operatoriaus tinklalapyje.
 - 1.7.4 **Biokuro rezervo produktų pardavėjas** (taip pat – **pardavėjas**) - biržos dalyvis, pateikęs pavedimą parduoti biokuro rezervo produktus biržoje ir (ar) biržoje sudaręs sandorį dėl biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo.

- 1.7.5 **Biokuro rezervo produkto pirkėjas** (taip pat – **pirkėjas**) - biržos dalyvis, pateikęs pavedimą pirkti biokuro rezervo produktus biržoje ir (ar) biržoje sudaręs sandorį dėl biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo.
- 1.7.6 **Birža** (taip pat - **birža**) – Operatoriaus administruojama prekybos vieta, kurioje naudojantis Operatoriaus administruojama EPS pagal Operatoriaus nustatytas taisykles sudaromi biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoriai.
- 1.7.7 **Dalyvis** (taip pat – **dalyvis**) asmuo, su Operatoriumi sudaręs Biržos dalyvio sutartį ir Operatoriaus administruojamoje biržoje perkantis ir (ar) parduodantis biokuro rezervo produktus.
- 1.7.8 **EPS** – Operatoriaus administruojama elektroninė prekybos sistema, prie kurios Biržos dalyviai gali prisijungti adresu <https://e.baltpool.eu>.
- 1.7.9 **Kontroliuojantis asmuo** – Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos ir (ar) kitas asmuo, turintis teisę pirkėjo veiklą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka tikrinti ir (ar) kontroliuoti pirkėją (jo veiklą), kad būtų patikrinti pardavėjo biokuro rezervo prekybos aikštelėje pagal biržoje sudarytą sandorį sandėliuojami ir saugomi pirkėjo biokuro rezervo produktai (jų sandėliavimo faktas, kiekis, kokybė ir kt.), su šių produktų sandėliavimu ir saugojimu susiję apskaitos dokumentai ir (ar) prekybos aikštelės (sandėlio) tinkamumas biokuro rezervo produktams laikyti.
- 1.7.10 **Nepriklausomas medienos matuotojas** – teisės aktų nustatyta tvarka nenukirsto miško ir (ar) medienos matavimo ir kokybės vertinimo kvalifikaciją įgijęs ir tai liudijantį atestatą turintis fizinis asmuo.
- 1.7.11 **Operatorius** – BALTPOOL UAB, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus įsteigta ir veikianti uždaroji akcinė bendrovė, juridinio asmens kodas 302464881. Duomenys apie Operatorių kaupiami ir saugomi VĮ Registrų centras Juridinių asmenų registre.
- 1.7.12 **Operatoriaus tinklalapis** - www.baltpool.eu.
- 1.7.13 **Prekybos biokuro produktais sąlygos** (taip pat – **Prekybos sąlygos**) reiškia BALTPOOL UAB generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas Prekybos biokuro produktais sąlygas, kurios skelbiamos Operatoriaus tinklalapyje.
- 1.7.14 **Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklės** (taip pat – **Taisyklės**) – šios BALTPOOL UAB Prekybos biokuro rezervo produktais taisyklės, skelbiamos Operatoriaus tinklalapyje.
- 1.7.15 **Reglamentas** – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimu patvirtintas BALTPOOL UAB energijos išteklių biržos reglamentas.
- 1.7.16 **Sandorio kaina** (taip pat - **SK**) – biokuro rezervo produktų kaina pagal biržoje sudarytą biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį, išreikšta eurais už prekybos vienetą be PVM, kuri pirkėjo pardavėjui mokama Taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis. Sandorio kaina apima visus su sandorio vykdymu susijusius pardavėjo kaštus, įskaitant biokuro rezervo produktų sukaupimo, sandėliavimo ir saugojimo, pakrovimo, pristatymo pirkėjui, iškrovimo ir kitus kaštus.
- 1.7.17 **Šaltasis metų periodas** – laikotarpis nuo lapkričio 1 dienos iki kovo 31 dienos (imtinai).
- 1.8 Visos kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos turi tokią pačią reikšmę, kokia nustatyta Reglamente, nebent kontekstas aiškiai reikalaujant kitaip.

- 1.9 Taisyklėse vartojamas terminas „įskaitant“ turi reikšmę „įskaitant, bet neapsiribojant“.
- 1.10 Priklausomai nuo konteksto Taisyklėse vartojami žodžiai vienaskaita gali turėti daugiskaitos reikšmę ir atvirkščiai.
- 1.11 Visos nuorodos į teisės aktus apima visus tų teisės aktų pakeitimus ir (ar) papildymus.

2 BIRŽOS DALYVIAI

- 2.1 Asmenys, pageidaujantys prekiauti biržoje biokuro rezervo produktais, privalo būti sudarę su Operatoriumi biržos dalyvio sutartį pagal Operatoriaus parengtą formą.
- 2.2 Dalyviai privalo atitikti Reglamento bendrojoje dalyje bei specialiojoje dalyje „Prekyba biokuru“ nustatytus biržos dalyviams keliamus reikalavimus.
- 2.3 Dalyviai, perkantys ir (ar) parduodantys biokuro rezervo produktus biržoje, pagal jų pajėgumą yra skirstomi į dalyvių kategorijas vadovaujantis BALTPool UAB patvirtintomis Dalyvių priskyrimo kategorijoms taisyklėmis, kurios yra skelbiamos Operatoriaus tinklalapyje. Biokuro rezervo produktus parduoti gali tik A, B ir (ar) C kategorijai priskirti biržos dalyviai-pardavėjai.

3 BIRŽOJE PREKIAUJAMI BIOKURO REZERVO PRODUKTAI

- 3.1 Biržoje prekiaujamų biokuro rezervo produktų rūšys ir jų techninės specifikacijos atitinka Prekybos biokuro produktais sąlygose nustatytas biokuro produktų rūšis ir jų technines specifikacijas.
- 3.2 Pardavėjai privalo užtikrinti, kad pagal biržoje sudarytus sandorius pristatomi biokuro rezervo produktai (įskaitant visą jų sandėliavimo ir saugojimo laikotarpį iki pristatymo pirkėjui) atitiktų Taisyklių 3.1 punkte nurodytus reikalavimus.

4 PREKYBOS ĮKAINIAI

- 4.1 Už Operatoriaus teikiamas paslaugas organizuojant prekybą biokuro rezervo produktais taikomi prekybos biržoje įkainiai, taikytini prekybai biokuro produktais.
- 4.2 Prekybos įkainių apskaičiavimo, sąskaitų išrašymo tvarką, apmokėjimo terminus *mutatis mutandis* nustato atitinkamos Reglamento nuostatos.

5 UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

- 5.1 Dalyviai, norėdami vykdyti prekybą biokuro rezervo produktais biržoje, privalo Operatoriui pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones. Užtikrinimo priemonių pateikimui, formai, panaudojimo atvejams ir tvarkai *mutatis mutandis* taikomos Reglamento nuostatos, nustatančios atitinkamus reikalavimus biokurą biržoje parduodantiems ir (ar) perkantiems dalyviams tiek, kiek šios Taisyklės nenustato kitaip.
- 5.2 Vykdamas prekybą biokuro rezervo produktais biržoje Operatoriui biržos dalyvių teikiamos užtikrinimo priemonės turi galioti nuo konkrečios užtikrinimo priemonės pateikimo Operatoriui dienos (arba ankstesnės datos) iki kalendorinių metų, kuriais baigiasi pristatymo laikotarpis pagal teikiamą pavedimą pirkti ar parduoti biokuro rezervo produktus ar sudarytą biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį, liepos 14 dienos (įskaitytinai).

- 5.3 Be kitų Reglamente nustatytų Operatoriui biržos dalyvių pateiktų prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių panaudojimo atveju, nukentėjęs dalyvis turi teisę kreiptis į Operatorių dėl užtikrinimo priemonių panaudojimo dalyvio piniginiams įsipareigojimams pagal neapmokėtas sąskaitas Sandorio kainos dalies apmokėjimui įvykdyti, taip pat piniginiams įsipareigojimams Taisyklių nustatyto dydžio baudų apmokėjimui.
- 5.4 Nukentėjęs dalyvis gali kreiptis į Operatorių dėl įsipareigojimų nevykdančio dalyvio pateiktų užtikrinimo priemonių panaudojimo jo prievolėms įvykdyti ne vėliau kaip per 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų po biokuro rezervo produktų pristatymo laikotarpio pabaigos, o tais atvejais, kai visas pagal sandorį įsigytas biokuro rezervo produktų kiekis nėra pristatomas pirkėjui iki pristatymo laikotarpio pabaigos, – ne vėliau kaip per 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų po paskutinės faktinės arba numatytos biokuro rezervo produktų pagal sandorį pristatymo dienos.
- 5.5 Laikoma, kad dalyvis tinkamai įvykdė savo įsipareigojimus pagal konkretų biokuro rezervo pirkimo-pardavimo sandorį kitiems dalyviams ir tam sandoriui rezervuotos užtikrinimo priemonės yra atlaisvinamos, jeigu:
- 1) kita sandorio šalimi esantis dalyvis raštu ar EPS priemonėmis patvirtina, kad dalyvis tinkamai įvykdė visus savo įsipareigojimus pagal konkretų sandorį;
 - 2) per šių Taisyklių 5.4 punkte nustatytą terminą Operatorius negavo prašymų panaudoti dalyvio pateiktas užtikrinimo priemones arba tokie prašymai buvo atmesti.

6 PREKYBOS TVARKA

- 6.1 Biržoje vykdomos prekybos biokuro rezervo produktais organizavimo ir vykdymo tvarka *mutatis mutandis* atitinka biržoje vykdomos prekybos biokuro produktais tvarką, nustatytą Reglamente bei Prekybos biokuro produktais sąlygose, tiek kiek šios Taisyklės nenustato kitaip.
- 6.2 Prekyba biokuro rezervo produktais vykdoma Reglamente nustatytais prekybos vienetais.
- 6.3 Prekyba biržoje biokuro rezervo produktais vykdoma laikantis Prekybos biokuro produktais sąlygose nustatyto tvarkaraščio.
- 6.4 Biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoriai biržoje gali būti sudaromi dėl šaltojo metų periodo pristatymo laikotarpio ar trumpesnių pristatymo laikotarpių, patenkančių į šaltąjį metų periodą. Tais atvejais, kai biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoris yra sudaromas likus mažiau nei 2 (dviem) savaitėms iki šaltojo sezono pradžios arba šaltojo sezono eigoje, pristatymo laikotarpio pradžia pagal tokį sandorį visais atvejais laikoma po sandorio sudarymo dienos einantis antras pirmadienis, o pabaiga visais atvejais privalo sutapti su šaltojo metų periodo pabaiga.
- Pvz. Biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoris buvo sudarytas 2017 m. lapkričio 7 dieną (antradienį). Pristatymo laikotarpis pagal tokį sandorį prasidės 2017 m. lapkričio 20 dieną – antrą po sandorio sudarymo dienos einantį pirmadienį ir baigsis 2018 m. kovo 31 d.*
- 6.5 Pavedimai biokuro rezervo produktams pirkti ir (ar) parduoti gali būti teikiami tik dėl ateinančio šaltojo metų periodo pristatymo laikotarpio ar trumpesnių, į šaltąjį metų periodą patenkančių pristatymo laikotarpių, kurių pabaiga sutampa su šaltojo metų periodo pabaiga. Pavedimai biokuro rezervo produktams pirkti ir (ar) parduoti šaltojo metų periodo eigoje gali būti teikiami tik dėl į šį einamąjį šaltąjį metų periodą patenkančių laikotarpių.

- 6.6 Pavedime pirkti ir (ar) parduoti biokuro rezervo produktus nurodomas per visą pristatymo laikotarpį perkamas-parduodamas biokuro rezervo produktų kiekis.
- 6.7 EPS prekiaujamų biokuro rezervo produktų pristatymo laikotarpių aprašymui naudojami šie kodavimo principai:

RES/YYMMDD/YY0331/GG

kur:

RES –biokuro rezervo produkto sandoriams taikomas žymuo;

YYMMDD – pristatymo laikotarpio pradžios data (*pvz., 2017 m. lapkričio 1 d. būtų žymima kaip 171101*).

YY – metai, kuriais baigiasi atitinkamas pristatymo laikotarpis (šaltasis metų periodas) (*pvz., 2018 m. kovo 31 d. būtų žymima kaip 180331*).

GG – pristatymo laikotarpį sudarančių kalendorinių savaitių skaičius. Tais atvejais, kai į pristatymo laikotarpį patenka ne pilna kalendorinė savaitė, tokia kalendorinė savaitė vertinama kaip pilna (*pvz., pristatymo laikotarpis, prasidėjęs 2017 m. gruodžio 17 d., baigsis 2018 m. kovo 31 d. (šeštadienį). Paskutinė pristatymo laikotarpio savaitė yra ne pilna kalendorine savaitė, tačiau tokia savaitė, nustatant pristatymo laikotarpių skaičių, bus vertinama kaip pilna*).

- 6.8 Biržoje teikiamiems pavedimams pirkti ar parduoti biokuro rezervo produktus taikomi tokie nedalomo pavedimo kiekio kartotinio dydžiai:

- 1) 30 tne – kai biokuro rezervo produktai yra medienos skiedra;
- 2) 10 tne - kai biokuro rezervo produktai yra medienos granulės.

- 6.9 Biržoje sudaromiems biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoriams taikomi tokie minimalūs sandorio kiekiai:

- 1) kai perkamas mažesnis nei 30 tne kiekis medienos granulių biokuro rezervo produktų, minimalus sandorio kiekis lygus pavedime nurodytam biokuro rezervo produktų kiekiui;
- 2) 30, 90 arba 180 tne, kurį dalyviai gali pasirinkti teikdami pavedimus į biržą – kai perkamas biokuro rezervo produktų kiekis ne mažesnis nei 30 tne;
- 3) jeigu dalyvis teikia pavedimą dėl mažesnio nei 180 tne biokuro rezervo produktų kiekio, dalyvis gali nustatyti, kad minimaliu sandorio kiekiu būtų laikomas visas pavedimo kiekis.

Pvz., Dalyvis, laikydamasis nedalomo pavedimo kiekio kartotinių (medienos skiedrai 30 tne), teikia pavedimą pirkti 120 tne medienos skiedros biokuro rezervo produktų. Dalyvio pasirinkimu gali būti nustatyta, jog minimalus sandorio kiekis yra 120 tne.

- 6.10 Pavedimuose pirkti-parduoti biokuro rezervo produktus nurodoma Sandorio kaina, išreikšta eurais už vieną prekybos vienetą be PVM, apimanti visus su sandorio vykdymu susijusius pardavėjo kaštus, įskaitant biokuro rezervo produktų sukaupimo, sandėliavimo ir saugojimo, pakrovimo, pristatymo į pirkėjo pavedime pirkti biokuro rezervo produktus nurodytą pristatymo vietą, iškrovimo ir kt. kaštus.

- 6.11 Pavedimai parduoti biokuro rezervo produktus iš atitinkamos pardavėjo biokuro rezervo produktų prekybos aikštelės (sandėlio) gali būti sugrupuoti tik su pirkėjų pavedimais pirkti atitinkamus biokuro rezervo produktus į pirkėjo prekybos aikštelę, nutolusią nuo tokios pardavėjo prekybos aikštelės (sandėlio) ne tolesniu nei 100 km pristatymo atstumu.

- 6.12 Dalyviams, prekiaujantiems biokuro rezervo produktais, *mutatis mutandis* taikomi tokie patys prekybos operacijų apribojimai kaip ir dalyviams, prekiaujantiems biokuro produktais, kurie, vadovaujantis Reglamentu, yra nustatyti Prekybos biokuro produktais sąlygose.

7 SANDORIŲ VYKDYMO TVARKA

7.1 Biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo sąlygos ir tvarka

- 7.1.1 Pardavėjas ne vėliau kaip iki pristatymo laikotarpio pagal sandorį pradžios privalo būti sukaupęs visą pagal biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį parduotą biokuro rezervo produktų kiekį, faktiškai fiziškai jį sandėliuoti ir saugoti ne toliau kaip 100 km (vieno šimto kilometrų) pristatymo atstumu nuo pirkėjo nurodytos biokuro rezervo produktų pristatymo vietos nutolusioje ir EPS deklaruotoje biokuro rezervo produktų prekybos aikštelėje (sandėlyje).
- 7.1.2 Pardavėjas privalo užtikrinti, kad jo prekybos aikštelė (sandėlis), kurioje faktiškai sandėliuojami ir saugomi biokuro rezervo produktai pagal biržoje sudarytą sandorį, visu sandorio vykdymo laikotarpiu būtų pritaikyta biokuro rezervo produktų saugojimui ir sandėliavimui, įrengta ir naudojama pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.
- 7.1.3 Pardavėjas EPS deklaruoja, kokiose konkrečiose pardavėjo biokuro rezervo produktų prekybos aikštelėse yra faktiškai sandėliuojami ir saugomi biokuro rezervo produktai pagal konkrečius biržoje sudarytus sandorius, nurodant pagal tokius sandorius sandėliuojamų ir saugomų biokuro rezervo produktų faktinius kiekius. Šią informaciją pardavėjas privalo EPS atnaujinti reguliariai, nedelsiant po EPS deklaruojamų aplinkybių pasikeitimo (pvz. pristačius dalį biokuro rezervo produktų kiekio pirkėjui ir sumažėjus pardavėjo biokuro rezervo produktų prekybos aikštelėje pagal konkretų sandorį sandėliuojamų ir saugomų biokuro rezervo produktų kiekiui). Pardavėjui neįvykdžius šiame punkte nurodytos sandėliuojamų ir saugomų biokuro rezervo produktų deklaravimo EPS pareigos, laikoma, kad pardavėjas nėra tinkamai sukaupęs, nesandėliuoja ir nesaugoja nedeklaruoto (netinkamai deklaruoto) biokuro rezervo produktų kiekio.
- 7.1.4 Tais atvejais, kai pardavėjas nėra tinkamai įvykdęs pareigos sukaupti, sandėliuoti ir saugoti pagal sandorį turėtą sukaupti biokuro rezervo produktų kiekį, tačiau tinkamai nesukaupto, nesandėliuojamo ir nesaugomo biokuro rezervo produktų kiekis neviršija 15 procentų viso turėto sukaupti, sandėliuoti ir saugoti tokių produktų kiekio, pirkėjas turi teisę taikyti Taisyklių 8.1 punkte nustatyto dydžio baudą pardavėjui, laikant, kad pardavėjo nesukauptas, nesandėliuojamas ir nesaugomas biokuro rezervo produktų kiekis yra neįvykdytas biokuro rezervo produktų kiekis (NBK).
- 7.1.5 Tais atvejais, kai pardavėjas nėra tinkamai įvykdęs pareigos sukaupti, sandėliuoti ir saugoti pagal sandorį turėtą sukaupti biokuro rezervo produktų kiekį ir tinkamai nesukaupto, nesandėliuojamo ir nesaugomo biokuro rezervo produktų kiekis viršija 15 procentų viso turėto sukaupti, sandėliuoti ir saugoti tokių produktų kiekio, pirkėjas turi teisę pagal Taisyklių 9.1. 1) papunktį vienašališkai nutraukti sandorį ir Taisyklių 9.4 punkte nustatyta tvarka taikyti 8.1 punkte nustatyto dydžio baudą pardavėjui laikant, kad visas pirkėjui pagal sandorį nepatiektas biokuro rezervo produktų kiekis yra neįvykdytas biokuro rezervo produktų kiekis (NBK).
- 7.1.6 Pardavėjas turi teisę keisti pagal konkretų biržoje sudarytą biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį sandėliuojamų ir saugomų biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo vietą (biokuro rezervo produktų prekybos aikštelę (sandėlį)), su sąlyga, kad:

- 1) biokuro rezervo produktai ir toliau bus saugomi ne tolesniu nei 100 km pristatymo atstumu nuo pirkėjo prekybos aikštelės, į kurią pagal sandorį turi būti pristatomi biokuro rezervo produktai;
 - 2) pardavėjas apie numatomą pardavėjo biokuro rezervo produktų prekybos aikštelės (sandėlio) pakeitimą iš anksto, tačiau ne vėliau kaip prieš 3 (tris) darbo dienas iki biokuro rezervo produktų prekybos aikštelės pakeitimo, duomenis pateikia EPS, nurodydamas visą pirkėjo biokuro rezervo produktų apskaitai reikalingą informaciją bei duomenis.
- 7.1.7 Taisyklių nustatyta tvarka pardavėjui pakeitus pagal konkretų biržoje sudarytą sandorį sandėliuojamų ir saugojamų biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo vietą (prekybos aikštelę (sandėlį)), Sandorio kaina nesikeičia, nepriklausomai nuo faktinio transportavimo atstumo sumažėjimo ar padidėjimo (jei toks būtų).
- 7.1.8 Biokuro rezervo produktų kokybės pablogėjimo ir atsitiktinio žuvimo rizika visu biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo bei transportavimo laikotarpiu iki šių produktų pristatymo pirkėjui tenka pardavėjui.
- 7.1.9 Pardavėjas privalo sudaryti tinkamas sąlygas tiek pirkėjui, tiek pirkėją (jo veiklą), laikantis teisės aktų reikalavimų, tikrinantiems ir (ar) kontroliuojantiems asmenims darbo dienomis patekti į prekybos aikštelę (sandėlį), kurioje sandėliuojami pirkėjo biokuro rezervo produktai, kad būtų patikrinti pardavėjo biokuro rezervo prekybos aikštelėje pagal biržoje sudarytą sandorį sandėliuojami ir saugomi pirkėjo biokuro rezervo produktai (jų sandėliavimo faktas, kiekis, kokybė ir kt.), su šių produktų sandėliavimu ir saugojimu susiję apskaitos dokumentai ir (ar) prekybos aikštelės (sandėlio) tinkamumas biokuro rezervo produktams laikyti.
- 7.1.10 Šalių ginčo dėl pagal sandorį turimų sukaupti, sandėliuoti ir saugoti biokuro rezervo produktų sukaupimo, sandėliavimo ir saugojimo fakto, jų kiekio ir (ar) kokybės atveju, šalys turi teisę pasitelkti nepriklausomą medienos matuotoją biokuro rezervo produktų sukaupimo, sandėliavimo ir saugojimo fakto, kiekio ir (ar) kokybės nustatymui.
- 7.2 Biokuro rezervo produktų tiekimo tvarka
- 7.2.1 Tiekimo grafiko sudarymo taisyklės, nustatytos Biokuro tiekimo tipinėse sąlygose, biokuro rezervo produktų tiekimui nėra taikomos. Pristatymo laikotarpio eigoje pardavėjas privalo pristatyti biokuro rezervo produktus pirkėjo pardavėjui raštu (biokuro rezervo pirkimo-pardavimo sutartyje nurodytu elektroninio pašto adresu) nurodytomis dienomis. Pirkėjas negali vienašališkai reikalauti, kad pardavėjas pradėtų biokuro rezervo produktų tiekimą anksčiau kaip per 24 val. nuo pirkėjo nurodymo tiekti biokuro rezervo produktus gavimo momento. Jei biokuro pristatymo diena sutampa su nedarbo diena - anksčiau kaip per 48 val. nuo pirkėjo nurodymo tiekti biokuro rezervo produktus gavimo momento. Tais atvejais, kai pirkėjo nurodymas tiekti biokuro rezervo produktus pardavėjui yra išsiunčiamas iki darbo dienos 15 valandos, toks pirkėjo nurodymas pardavėjo yra laikomas gautu tą pačią darbo dieną 16 valandą. Tais atvejais, kai pirkėjo nurodymas tiekti biokuro rezervo produktus pardavėjui yra išsiunčiamas po darbo dienos 15 valandos, toks pirkėjo nurodymas yra laikomas gautu pardavėjo po nurodymo išsiuntimo dienos einančią sekančią darbo dienos 8 valandą.
- 7.2.2 Biokuro rezervo produktai pristatomi autotransportu, jeigu sandorio šalys nesusitaria dėl kitokių biokuro rezervo produktų pristatymo būdų.

- 7.2.3 Pirkėjas neturi teisės vienašališkai reikalauti, kad pardavėjas pristatymo laikotarpio metu per vieną parą pirkėjui pristatytų daugiau nei 15 proc. viso pagal sandorį įsigyto biokuro rezervo produktų kiekio. Bet kuriuo atveju, nustatant per vieną parą pirkėjui pristatomo biokuro rezervo produkto kiekį, turi būti atsižvelgiama į tai, kad biokuro rezervo produktų tiekimas būtų vykdomas pilnomis transporto priemonėmis. Šalys turi teisę susitarti dėl didesnių per parą pristatomų biokuro rezervo produktų kiekių.
- 7.2.4 Pardavėjas turi teisę vienašališkai reikalauti, kad pirkėjo nurodymu jam pristatymo laikotarpiu pristatomus biokuro rezervo produktus pirkėjas priimtų bet kuriuo iš anksto pirkėjui konkrečiai nurodytu paros metu, įskaitant švenčių ir nedarbo dienas.
- 7.2.5 Tiekimo stabdymas vienašališku pirkėjo pareiškimu vykdant biržoje sudarytus biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorius, išskyrus šios Taisyklėse nurodytus atvejus, nėra galimas.
- 7.2.6 Pirkėjui vėluojant atsiskaityti su pardavėju ilgiau nei 3 darbo dienas, pardavėjas turi teisę sustabdyti biokuro rezervo produktų tiekimą tol, kol pirkėjas tinkamai su juo atsiskaitys. Apie biokuro tiekimo sustabdymą pardavėjas turi informuoti pirkėją nedelsiant. Toks biokuro tiekimo sustabdymas nelaikomas pardavėjo įsipareigojimų pažeidimu.
- 7.2.7 Informacija apie biokuro rezervo produktų panaudojimą, yra laikoma reikšminga, todėl pirkėjas privalo nedelsiant, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau nei per 8 (aštuonias) valandas nuo nurodymo pardavėjui tiekti biokuro rezervo produktus pateikimo momento per EPS pateikti reikšmingos informacijos pranešimą.
- 7.2.8 Tais atvejais, kai visas pagal biržoje sudarytą sandorį įsigytas biokuro rezervo produktų kiekis nėra pristatomas pirkėjui iki pristatymo laikotarpio pabaigos, likęs nepristatytas biokuro rezervo produktų kiekis pirkėjui turi būti pristatytas jo pardavėjui raštu (įskaitant biokuro rezervo pirkimo-pardavimo sutartyje nurodytu elektroninio pašto adresu) nurodytomis darbo dienomis, tačiau ne vėliau nei iki balandžio 30 d. Pasibaigus pristatymo laikotarpiui pagal sandorį, pirkėjas neturi teisės vienašališkai reikalauti, kad pardavėjas per vieną parą pirkėjui pristatytų daugiau nei 15 proc. viso pagal sandorį įsigyto biokuro rezervo produktų kiekio ir (ar) pradėtų biokuro rezervo produktų tiekimą pirkėjui anksčiau kaip trečią darbo dieną po pirkėjo nurodymo gavimo dienos.
- 7.3 Pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio leidžiamos paklaidos:
- 7.3.1 Vykdamas biokuro rezervo produktų tiekimą pagal sudarytą biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį vertinamos leidžiamos per atitinkamą kalendorinę savaitę pristatytų biokuro rezervo produktų kiekio paklaidos ir per visą sandorio vykdymo laikotarpį pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio leidžiamos paklaidos:
- 1) Leidžiama per kalendorinę savaitę pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio paklaida yra 15 proc. nuo pirkėjo atitinkamos kalendorinės savaitės dienomis nurodyto pristatyti suminio biokuro rezervo produktų kiekio.
 - 2) Per visą biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorio vykdymo laikotarpį leidžiama 5 proc. pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio paklaida nuo viso sandorio kiekio.
- 7.3.2 Pardavėjo atsakomybė viršijus leistinas per kalendorinę savaitę ir (ar) per visą sudaryto sandorio vykdymo laikotarpį pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio paklaidas nustatyta šių Taisyklių 8 dalyje.
- 7.4 Biokuro rezervo produktų kiekio, kokybinių rodiklių ir energetinės vertės nustatymo tvarka

7.4.1 Nustatant pristatytų biokuro rezervo produktų kiekį, kokybinius rodiklius ir energetinę vertę *mutatis mutandis* taikomos Reglamento, Biokuro tiekimo tipinių sąlygų ir Prekybos biokuro produktais sąlygų nuostatos tiek, kiek šios Taisyklės nenustato kitaip.

7.4.2 Pagal biržoje sudarytus biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorius patiekto biokuro rezervo produktų kiekio ir kokybiniai rodikliai nustatomi už per vieną kalendorinę savaitę pagal atitinkamą sandorį patiektą biokuro rezervo produktų kiekį. Kalendorinė savaitė prasideda kalendorinės savaitės pirmadienį 00.00 val. ir baigiasi kalendorinės savaitės sekmadienį 24.00 val.

7.5 Atsiskaitymo tvarka

7.5.1 Atsiskaitymams už biokuro rezervo produktus *mutatis mutandis* taikomos Reglamento nuostatos, tiek, kiek šios Taisyklės nenustato kitaip.

7.5.2 Už biokuro rezervo produktus pirkėjas pardavėjui privalo sumokėti Sandorio kainą. Atsižvelgiant į tai, kad biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorio vykdymo eigoje pardavėjas iki šių produktų pristatymo pirkėjui patiria pirkėjui nepristatyto biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo kaštus, Sandorio kainos mokėjimas, išskyrus šių Taisyklių 7.5.3 punkte nurodytą atvejį, yra vykdomas dalimis: šių Taisyklių nustatyta tvarka dalį Sandorio kainos (M_{SD}), skirtą minimaliems pardavėjo patiriamams biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo iki šių produktų pristatymo pirkėjui kaštams padengti, pirkėjas pardavėjui sumoka iki biokuro rezervo produktų faktinio pristatymo dienos, o likusią mokėti Sandorio kainos dalį (M_{PD}) – pardavėjui pristatus biokuro rezervo produktus pirkėjui.

- 1) Sandorio kainos dalis, skirta minimaliems pardavėjo patiriamams biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo iki šių produktų pristatymo pirkėjui kaštams padengti (M_{SD}), kurią pirkėjas pardavėjui moka reguliariai už kiekvieną pristatymo laikotarpio mėnesį sandėliuotą ir saugotą biokuro rezervo produktų kiekį yra apskaičiuojama sekančia tvarka:

$$M_{SD} = (SK - AK) * Q_{rez} / N, \text{ kur:}$$

SK – Sandorio kaina, išreiškiama eurai per vieną prekybos vienetą (pvz. Eur/tne);

AK – Atskaitos kaina;

Q_{rez} – per kalendorinį mėnesį pagal sandorį sandėliuoto ir saugoto biokuro rezervo produktų kiekis;

N – pristatymo laikotarpį sudarančių mėnesių skaičius. Kai į pristatymo laikotarpį pagal sandorį patenka ne visas kalendorinis mėnuo, ne visas kalendorinis mėnuo vertinamas kaip visas.

- 2) Likusi Sandorio kainos dalis už pristatytą biokuro rezervo produktų kiekį (M_{PD}), kurią pirkėjas pardavėjui sumoka po šio kiekio faktinio pristatymo, apskaičiuojama sekančia tvarka:

$$M_{PD} = SK * Q_{tiek} - M_{Sdf}, \text{ kur:}$$

SK – Sandorio kaina, išreiškiama eurai per vieną prekybos vienetą (pvz. Eur/tne). Sandorio kaina gali būti mažinama pagal Reglamento nuostatas, kai pristatytas biokuras neatitinka nustatytų kokybinių rodiklių;

Q_{tiek} – faktiškai pristatytas biokuro rezervo produktų kiekis;

M_{Sdf} – suma pagal 7.5.2 punkto 1 dalį išrašytas sąskaitas, tenkanti faktiškai pristatytam (*Q_{tiek}*) biokuro rezervo produktų kiekiui.

- 7.5.3 Tais atvejais, kai Sandorio kaina (SK) yra mažesnė už Atskaitos kainą (AK), Sandorio kainos mokėjimas į dalis nėra skaidomas ir pirkėjas už pristatytą biokuro rezervo produktų kiekį pardavėjui po šio kiekio faktinio pristatymo sumoka Sandorio kainą (SK), padaugintą iš faktiškai pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio.
- 7.5.4 Tais atvejais, jeigu vykdant sandorį pardavėjas pirkėjui šių Taisyklių 7.3.12) papunktyje nustatytų leistinų pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio paklaidų ribose faktiškai pristato mažesnę nei sandoryje numatyta biokuro rezervo produktų kiekį, pardavėjas privalo grąžinti pirkėjui už faktiškai nepristatytą biokuro rezervo produktų kiekį pirkėjo pardavėjui sumokėtą Sandorio kainos dalies, skirtos minimaliems pardavėjo patiriamiems biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo kaštams iki jų pristatymo pirkėjui, padengti permoką.
- 7.5.5 Pirkėjas atlikdamas galutinį apmokėjimą už pardavėjo jam faktiškai pagal sandorį patiektą biokuro rezervo produktų kiekį turi teisę vienašališkai įskaityti sumokėtą ir pardavėjo jam grąžintiną Sandorio kainos dalies, skirtos minimaliems pardavėjo patiriamiems biokuro rezervo produktų sandėliavimo ir saugojimo iki jų pristatymo pirkėjui kaštams padengti, permoką.
- 7.5.6 Sąskaitas Sandorio kainos (SK) ir (ar) Sandorio kainos dalių (M_{SD} , M_{PD}) mokėjimui, taip pat šių Taisyklių 7.5.4 punkte numatytu atveju - kreditinę sąskaitą sumokėtos Sandorio kainos dalies grąžinimui pardavėjo vardu įformina Operatorius Reglamente nustatyta tvarka.
- 7.5.7 Baudų taikymo atveju, baudų sąskaitą įformina baudą taikantis biržos dalyvis.

8 BIRŽOS DALYVIŲ ATSAKOMYBĖ

- 8.1 Jeigu dalyviai nevykdo ar netinkamai vykdo biržoje sudarytais biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandoriais prisiimtus įsipareigojimus, jiems *mutatis mutandis* Reglamente ir Tiekimo sąlygose nustatyta tvarka taikomos baudos, apskaičiuojamos pagal formulę:

$$B = (0,5 * SK) * NBK$$

kur:

B – baudos dydis;

SK – biokuro pirkimo–pardavimo sandorio kaina, Eur/tne be PVM;

NBK – neįvykdyto biokuro rezervo produktų kiekis – biokuro kiekis, kuris nėra tinkamai sandėliuojamas ir saugojamas, nėra pristatomas ir (ar) nepagrįstai nėra priimamas.

- 8.2 Jeigu nukentėjusio dalyvio dėl padarytų pažeidimų faktiškai patiriamų tiesioginių nuostolių dydis viršija Taisyklių 8.1 punkte nustatytą baudą, nukentėjęs dalyvis turi teisę reikalauti tokių nuostolių atlyginimo.
- 8.3 Pardavėjui pristačius mažesnę biokuro rezervo produktų kiekį nei sutarta pagal sudarytą sandorį ir pirkėjo nurodymus tiekti biokuro rezervo produktus, viršijant leistinas paklaidų ribas, pardavėjas sumoka pirkėjui Taisyklių 8.1 punkte nustatyto dydžio baudą. Apskaičiuojant baudą už leidžiamos per kalendorinę savaitę pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio paklaidos viršijimą, bauda apskaičiuojama vertinant visą pirkėjo atitinkamos kalendorinės savaitės dienomis nurodytą pristatyti biokuro rezervo produktų suminį kiekį (t. y. nepristatytas biokuro kiekis nėra sumažinamas leidžiamomis biokuro rezervo produktų kiekio paklaidomis). Pritaikius Pardavėjui atsakomybę už leistinos pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio paklaidos viršijimą per atitinkamą kalendorinę savaitę, vertinant per visą sandorio vykdymo laikotarpį pristatyto biokuro rezervo produktų kiekį,

- laikoma, kad per atitinkamą kalendorinę savaitę, už kurią pardavėjui pirkėjas pritaikė baudą, pardavėjas pristatė 100 proc. (šimtą procentų) per tą kalendorinę savaitę turėto pristatyti biokuro rezervo produktų kiekio.
- 8.4 Pardavėjui pristačius didesnį biokuro rezervo produktų kiekį, nei nurodyta pirkėjo nurodymuose tiekti biokuro rezervo produktus (vertinant atitinkamos kalendorinės savaitės dienomis nurodytą pristatyti biokuro rezervo produktų suminį kiekį) ir pagal sudarytą sandorį, viršijant leistinas paklaidų ribas, pirkėjas turi teisę (eilės tvarka):
- 1) leistinas paklaidų ribas viršijantį biokuro rezervo produktų kiekį įskaityti į pagal sudarytą biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį tiekintą biokuro rezervo produktų kiekį ir pagal poreikį pakoreguoti pirkėjo pateiktus nurodymus tiekti biokuro rezervo produktus atitinkamomis šių produktų pristatymo dienomis;
 - 2) tuo atveju, jeigu pirkėjas nėra pateikęs nurodymo artimiausiomis dienomis jam tiekti biokuro rezervo produktų arba jau pirkėjui yra patiektas visas sandorio kiekis – reikalauti, kad pardavėjas atsiimtų biokuro rezervo produktų perteklių per pirkėjo nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 2 darbo dienos. Pardavėjui neatsiėmus biokuro rezervo produktų pertekliaus per nustatytą terminą, pirkėjas turi teisę savo pasirinkimu šį produktų perteklių parduoti arba grąžinti pardavėjui. Pardavėjas privalo atlyginti pirkėjui būtinas biokuro rezervo produktų pertekliaus saugojimo, pardavimo ir (ar) grąžinimo išlaidas ir, kai pirkėjui nėra patiektas visas pagal sandorį turimas patiekti biokuro rezervo produktų kiekis, užtikrinti, kad pardavėjo biokuro rezervo produktų prekybos aikštelėje (sandėlyje) būtų saugomas visas pagal sandorį nepristatytas biokuro rezervo produktų kiekis (tokiu atveju biokuro rezervo produktų perteklius nėra laikomas pristatytu pirkėjui). Pirkėjas, pardavęs biokuro perteklių, atskaito būtinas jo pardavimo ir saugojimo išlaidas, o likusią sumą grąžina pardavėjui.
- 8.5 Pirkėjui nepagrįstai atsisakius priimti pristatytus biokuro rezervo produktus, nepagrįstai atsisakytas priimti biokuro rezervo produktų kiekis pagal Taisyklių 8.1 punktą laikomas neįvykdytu biokuro rezervo produktų kiekiu (NBK), už kurį pardavėjas turi teisę taikyti baudą pirkėjui. Pirkėjui nepagrįstai atsisakius priimti biokuro rezervo produktus, pardavėjas laikomas tinkamai įvykdžiusiu pareigą pristatyti šį biokuro rezervo produktų kiekį.
- 8.6 Pirkėjui nevykdant Taisyklių 7.2.8 punkte nustatytos pareigos nurodyti, kuriomis darbo dienomis iki balandžio 30 d. turi būti pristatytas likęs nepristatytas biokuro rezervo produktų kiekis, pagal Taisyklių 8.1 punktą, likęs iki balandžio 30 d. pirkėjui nepristatytas biokuro rezervo produktų kiekis laikomas neįvykdytu biokuro rezervo produktų kiekiu (NBK), už kurį pardavėjas turi teisę taikyti baudą pirkėjui. Tokiu atveju pardavėjas laikomas tinkamai įvykdžiusiu pareigą pristatyti šį biokuro rezervo produktų kiekį pirkėjui.
- 8.7 Reikalavimą sumokėti baudą Taisyklėse nustatytų pažeidimų atveju nukentėjęs dalyvis turi pareikšti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo atitinkamai netinkamo biokuro rezervo produktų kiekio sukaupimo, sandėliavimo ir saugojimo paaiškėjimo fakto dienos arba per konkrečią kalendorinę savaitę pristatyto biokuro rezervo produktų kiekio ir kokybės rodiklių ataskaitos suderinimo tarp šalių, arba paaiškėjimo, kad pristatytą biokuro rezervo produktų kiekį buvo atsisakyta priimti nepagrįstai. Jeigu bauda taikoma už viršytas leidžiamas biokuro kiekio paklaidas per visą sandorio vykdymo laikotarpį – reikalavimas dėl baudos sumokėjimo turi būti pareikštas atitinkamai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo biokuro rezervo produktų kiekio ir kokybės rodiklių ataskaitos suderinimo už paskutinę kalendorinę pristatymo savaitę. Praleidus šį terminą nukentėjęs dalyvis praranda teisę reikšti reikalavimą sumokėti baudą.

- 8.8 Dalyvis, praleidęs vykdant biokuro rezervo produktų pirkimo-pardavimo sandorį jam išrašytos sąskaitos apmokėjimo terminą, nuo sumos, kurią sumokėti praleistas terminas, moka Reglamente nustatyto dydžio palūkanas.
- 8.9 Palūkanos pradedamos skaičiuoti kitą dieną po nustatyto apmokėjimo termino praleidimo ir skaičiuojamos iki pilno mokėtinės sumos apmokėjimo. Skaičiuojant palūkanas laikoma, kad metai turi 365 dienas.
- 8.10 Dalyviams nevykdant bet kokių kitų šiose Taisyklėse, Reglamente, Prekybos biokuro produktais sąlygose nustatytų įsipareigojimų, Operatorius turi teisę tokiems dalyviams *mutatis mutandis* taikyti Reglamente nustatytas sankcijas ir poveikio priemones, taikomas biržos dalyviams, biržoje parduodantiems ar perkantiems biokurą.

9 SANDORIŲ NUTRAUKIMAS

- 9.1. Pirkėjo iniciatyva sandoriai gali būti vienašališkai nutraukti ne teismo tvarka apie tai raštu informavus kita sandorio šalimi esantį dalyvį ir Operatorių ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų, jeigu pardavėjas:
- 1) iki pristatymo laikotarpio pradžios nėra tinkamai sukaupęs, biokuro rezervo produktų prekybos aikštelėje (sandėlyje) nesandėliuoja ir nesaugoja viso biokuro rezervo produktų kiekio pagal sandorį.
 - 2) pardavėjo EPS deklaruoti su pirkėjo pagal sandorį sandėliuojamų ir saugojamų biokuro rezervo produktų duomenys neatitinka tikrovės ir dėl to pirkėjas gali patirti neigiamų padarinių (pvz. pirkėjo veiklą prižiūrinčios institucijos sankcijų);
 - 3) vėluoja pristatyti biokuro rezervo produktus ilgiau nei 1 (vieną) parą;
 - 4) nesudaro tinkamų sąlygų pirkėjui ir (ar) pirkėją (jo veiklą), laikantis teisės aktų reikalavimų, tikrinantiems ir (ar) kontroliuojantiems asmenims patikrinti pardavėjo biokuro rezervo produktų prekybos aikštelėje pagal biržoje sudarytą sandorį sandėliuojamus ir saugomus pirkėjo biokuro rezervo produktus (jų kiekius, kokybę ir kt.) bei su jų sandėliavimu ir saugojimu susijusius dokumentus.
- 9.2 Pardavėjo iniciatyva sandoriai gali būti vienašališkai nutraukti ne teismo tvarka apie tai raštu informavus kita sandorio šalimi esantį dalyvį ir Operatorių ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų šiais atvejais:
- 1) jeigu pirkėjas ilgiau nei 5 darbo dienas vėluoja atsiskaityti su pardavėju už biokuro rezervo produktų sandėliavimą ir saugojimą ar už faktiškai pristatytą biokuro rezervo produktų kiekį. Jeigu pirkėjas visiškai atsiskaito su dalyviu–pardavėju per nurodytą 10 (dešimties) kalendorinių dienų įspėjimo apie sandorio nutraukimą terminą, pardavėjas praranda teisę nutraukti biokuro rezervo produktų pirkimo–pardavimo sandorį;
 - 2) jeigu pirkėjas nepagrįstai atsisako priimti pagal sudarytą sandorį pirkėjo nurodymu pristatytą biokuro rezervo produktų kiekį ilgiau nei 1 (vieną) parą.
- 9.3 Bet kurios iš šalių iniciatyva sandoriai gali būti vienašališkai nutraukti ne teismo tvarka apie tai raštu informavus kita sandorio šalimi esantį dalyvį ir Operatorių ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų ir sumokėjus kitai šaliai Taisyklių 8.1 punkte nustatyto dydžio baudą.

- 9.4 Nutraukus sandorį Taisyklių 9.1 punkte (dėl pardavėjo kaltės), 9.2 punkte (dėl pirkėjo kaltės) nustatytais atvejais, dalyvis, dėl kurio kaltės yra nutraukiamas sandoris, nukentėjusiajam dalyviui turi sumokėti Taisyklių 8.1 punkte nustatyto dydžio baudą ir atlyginti visus kitus tiesioginius nukentėjusio dalyvio dėl sandorio nutraukimo patirtus nuostolius, kurių nepadengia nurodyta bauda. Nukentėjęs dalyvis turi imtis visų reikiamų priemonių tokių nuostolių dydžio sumažinimui.
- 9.5 Jeigu šalys nutraukia sandorį abipusiu susitarimu, šalys privalo tokiaame susitarime aptarti kiekvienos iš šalių dėl sandorio sudarymo ir nutraukimo patiriamų nuostolių atlyginimo klausimą. Šalių susitarimas dėl sandorio nutraukimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas privalo būti pateiktas Operatoriui.

10 TAIKYTINA TEISĖ IR GINČŲ SPRENDIMAS

- 10.1 Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teise.
- 10.2 Kiekvienas ginčas, nesutarimas ar reikalavimas, kylantis iš šių Taisyklių ar susijęs su jų pažeidimu ar galiojimu, sprendžiamas derybų būdu tarp ginčo šalių.
- 10.3 Šalims nepavykus ginčo išspręsti tarpusavio derybų būdu, bet kuri iš šalių turi teisę kreiptis į Operatorių dėl išvados dėl ginčo sprendimo pateikimo. Operatoriaus išvados dėl ginčo sprendimo pateikimui *mutatis mutandis* taikomos Reglamento nuostatos.
- 10.4 Dalyvio kreipimasis į Operatorių neatima dalyvio teisės kreiptis į teismą dėl ginčo sprendimo iš esmės.
-